

עפ"א 20663/07/16 - עירית רעננה נגד אינס בדיר, נאדר מנסור, נעימה מנסור

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"א 20663-07-16 עירית רעננה נ' בדיר ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת נאוה בכור
המערערת	עירית רעננה
נגד	
המשיבים	1. אינס בדיר 2. נאדר מנסור 3. נעימה מנסור

פסק דין

1. בפני ערעור על החלטת בית המשפט לעניינים מקומיים בכ"ס מיום **2.6.16** (כב' השופט פרייז) - בתיקים 58418-02-16, 11205-02-16 ו-25323-01-16.

בהחלטתו, איפשר בית משפט קמא למשיבים להישפט באיחור על העבירות שביצעו והרשיעם, - לצורך ביטול הוצאות הגביה שהושתו עליהם בהליכי הגביה שננקטו כנגדם.

2. כמפורט בהודעת הערעור:

המשיב מס 1 הורשע בעבירה על חוק העזר העירוני של המערערת בדבר העמדת רכב וחנייתו והושת עליו קנס. הרשעתו של המשיב 1 הינה על פי הודעת תשלום קנס מס' 20603981 שנרשמה בגין עבירה שבוצעה ביום 5.4.12. הקנס שהושת על פי הודעה זו הפך לחלוט ביום 30.1.13 לאחר שהודעת תשלום הקנס נשלחה אל המשיב 1, בדואר רשום, ביום 30.10.12 ומאחר שהמשיב 1 לא נקט באחת הדרכים הקבועות בסעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 (להלן: "**החסד"פ**").

המערערת פעלה לגביית חובו של המשיב 1 בגין הקנס לאחר שהפך לחלוט. בגין חלק מהפעולות שנאלצה המערערת לבצע במטרה לגבות את החוב, בהתאם **לפקודת המסים (גביה)** (להלן: "**פקודת המסים גבייה**"), הושתו על המשיב 1 ההוצאות שהוציאה המערערת בפועל, וזאת בהתאם לסעיף 12ט לפקודה.

המשיבה מס 2 הורשעה בעבירה על חוק העזר העירוני של המערערת בדבר העמדת רכב וחנייתו והושת עליה קנס. הרשעתה של המשיבה 2 הינה על פי הודעת תשלום קנס מס' 9153487 שנרשמה בגין עבירה שבוצעה ביום 16.6.08. הקנס שהושת על פי הודעה זו הפך לחלוט ביום 26.2.09 לאחר שהודעת תשלום הקנס נשלחה אל המשיבה 2 בדואר רשום, ביום 1.12.08, ומאחר שהמשיבה 2 לא נקטה באחת הדרכים הקבועות בסעיף 229 לחסד"פ.

המערערת פעלה לגביית חובה של המשיבה 2 בגין הקנס לאחר שהפך לחלוט. בגין חלק מהפעולות שנאלצה המערערת לבצע במטרה לגבות את החוב, בהתאם **לפקודת המסים (גביה)**, הושתו על המשיבה 2 ההוצאות שהוציאה המערערת בפועל, וזאת בהתאם לסעיף 12ט לפקודה.

המשיבה מס 3 הורשעה בעבירה על חוק העזר העירוני של המערערת בדבר העמדת רכב וחנייתו והושת עליה קנס. הרשעתה של המשיבה 3 הינה על פי הודעת תשלום קנס מס' 37754082 שנרשמה בגין עבירה שבוצעה ביום 18.2.14. הקנס שהושת על פי הודעה זו הפך לחלוט ביום 16.12.14 לאחר שהודעת תשלום הקנס נשלחה אל המשיבה 3 בדור רשום, ביום 16.9.14, ומאחר שהמשיבה 3 לא נקטה באחת הדרכים הקבועות בסעיף 229 לחסד"פ.

המערערת פעלה לגביית חובה של המשיבה 3 בגין הקנס לאחר שהפך לחלוט. בגין חלק מהפעולות שנאלצה המערערת לבצע במטרה לגבות את החוב, בהתאם **לפקודת המסים (גביה)** הושתו על המשיבה 3 ההוצאות שהוציאה המערערת בפועל, וזאת בהתאם לסעיף 12ט לפקודה.

3. לטענת המערערת - חרג בית המשפט קמא מסמכותו כשנתן למשיבים רשות להישפט באיחור אך לצורך ביטול הוצאות הגביה שהוטלו עליהם - כלשונו - **"כך שמקבל הודעת הקנס שב למצב בו היה בתחילת ההליך הפלילי, כשעמדה לו זכותו לסיים ההליך באמצעות קנס המקור"**, וזאת בשל הפער בין סך החוב - לבין קנס המקור, ומחמת מדיניות שיפוטית המאפשרת תשלום קנס מקורי נשוא הודעת קנס מסוג ברירת משפט - גם למי שפונה באיחור לבית המשפט.

עוד ציינה המערערת כי הרשעותיהם של המשיבים חלוטות מראשית 2013, 2009 ו-2014 (בהתאמה) ובקשותיהם הוגשו בניגוד למועדים הקבועים בחוק, ולאחר שאף לא הכחישו את ביצוע העבירות על ידם.

כך, הפנתה לסעיפים **230 ו-130 (ה)** לחסד"פ בנוגע לתנאים הקבועים לצורך ביטול פסק דין בהיעדר (סיבה מוצדקת או מניעת עיוות דין), ולפסיקה אודות הנסיבות החריגות בהן יוארך מועד להישפט (ב"ש מחוזי - נצרת, 2003/08 שלבי עאטף נ' מדינת ישראל).

כך, לטענת המערערת, טעה ביהמ"ש קמא - כשאפשר למשיבים להישפט על עבירות, כשהוא חורג מהפסיקה המנחה - שאינה מכירה בעילה של ביטול הוצאות גביה המצדיקה שפיטה באיחור.

4. מנגד - קובלים המשיבים על הסכומים הגבוהים בהם חויבו במסגרת הוצאות הגביה, תוך התנכלות

להם ואפלייתם לעומת אחרים, מקום בו נדרשים מעקלים בין היתר בשל מקום מגוריהם לשוטרים בשכר לצורך אכיפת הגבייה של חובותיהם, ומגדיל את שיעור חובותיהם באופן בלתי מידתי.

5. דין והכרעה

לאחר שנדרשתי לטיעוני הצדדים - הגעתי למסקנה כי דין הערעור להתקבל.

בתי המשפט נדרשו לטעון הכרעה, וכך נקבע בעפ"א 13053-11-14 עיריית רעננה נ' חזן, על ידי כב' השופטת ברק נבו:

6. תחילה חשוב לציין כי הוצאות גבייה אינן בגדר עונש, ואינן דומות לתוספת הפיגורים, אשר בוטלה על ידי בימ"ש קמא. חיוב המשיב לשאת בהוצאות הגבייה נועד לשפות את הרשות בגין הוצאות שנאלצה להוציא בשל התחמקות נאשם מתשלום קנס.

אין להשוות בין סך הוצאות הגבייה שהוטלו על המשיב לבין הקנס המקורי שלא שילם, שכן גם סכומי קנסות נמוכים עשויים לגרור הוצאות גבייה משמעותיות. הדבר חשוב מאחר שאם ייקבע שחייבת להיות התאמה בין גובה הקנס לבין הוצאות הגבייה, התוצאה עשויה להיות שלא ימצאו גורמים המוכנים לבצע גבייה של קנסות נמוכים, וכך - פורעי חוק המתחמקים מתשלום קנסות נמוכים יצאו נשכרים.

7. יש להבחין בין טענות שמפנה מי שקיבל קנס על אודות התיישנות העבירה, שבגינה הוטל הקנס, או השגות על ההרשעה (כגון אלה שניסתה גיסתו של המשיב להעלות בפניי) שמקומן להיטען בפני בימ"ש לעניינים מקומיים, הדן בהליך הפלילי, לבין טענות הנוגעות להתיישנות הקנס, או לאופן גביית הקנס, או לגבי הוצאות הגבייה, המוטלות בהתאם לפקודת המיסים גבייה ומקומן של טענות אלה בפני בימ"ש אזרחי. לעניין זה אני מפנה לערעור אזרחי 2747/08 שאוליאן נ' חורש [21.08.08], שם חזר בימ"ש העליון (פסקה 6 לפסק הדין) על ההבחנה האמורה לעיל. ניתן להפנות בעניין זה גם לפסק דינה של כבוד השופטת אוהד, בעפ"א 10351-03-10 עיריית רעננה נ' יעקב [12.04.10].

8. במקרה שלפנינו, מדובר בטענות נגד אופן גביית הקנס, ועל כן צודקת המערערת בטענתה כי בימ"ש קמא, שישב כבימ"ש לעניינים מקומיים, לא היה מוסמך לדון בנושא הוצאות הגבייה. למעלה מהצורך אוסיף כי אפילו היה בימ"ש מוסמך לדון בשאלה, לא היה מקום להתייחס לנושא על אתר, מבלי לשמוע טענות בעניין משני הצדדים, ללא התייחסות למהות ההוצאות."

כך גם קבע בעפ"א 52848-06-15 עיריית הוד השרון נ' שפרן, על ידי כב' השופטת אוהד:

"אין זו הפעם הראשונה שערכאת הערעור מבטלת החלטת בימ"ש קמא בעניין הוצאות וגבייה. אני מפנה להחלטת כב' השופט ברק-נבו מיום 2.2.15 במסגרת עפ"א 13053-11-14, אני מפנה במיוחד לאמור בפסק דין זה, עמ' 4 ממנו, שו' 15, 30 אותן יש לראות כאילו חוזרות ונשנות במסגרת פסק דין זה.

הוצאות הגבייה אינן עונש, אינן תוספת פיגורים ואינן דומות להן.

חיוב המשיבה לשאת בהוצאות גבייה נועד לשפות הרשות על הוצאות שהוציאה אך ורק בשל השתמטות המשיבה לאחר שפסק הדין הפך לחלוט, מנשיאה בתשלום הקנס ופרעונו. גובה ההוצאות נמוך או גבוה מאוד, אינו רלוונטי כלל ועיקר.

חובתה של הרשות לפעול לגביית קנסות המגיעים לה כדין. שאם לא תעשה כן תמצא מתרשלת בתפקידה.

הטלת הקנס המקורי במסגרת פסק דין היא סמכותו של בימ"ש, על פי שיקול דעתו, אך אין לביהמ"ש את שיקול הדעת לבטל הוצאות שהוצאו בפועל במחי יד אך ורק משום שביהמ"ש סבור כי מדובר בעבירות פעוטות ורצונו של ביהמ"ש לחסוך בהתדיינות מיותרות.

למעלה מן הצורך אציין כי בפעולות הרשות לאכיפת עונשי קנס וגבייתם והשקעת הוצאות בגין כך, עניין ההוצאות שהוצאו מצוי בסמכות בימ"ש אזרחי כפי שגביית הקנס עצמו מצוי בסמכות בימ"ש האזרחי, ראה לעניין זה רע"א 2747/08 יעקב שאוליאן נ' רונית חורש וכן ראה עפ"א 10351-03-10 עיריית רעננה נ' משה יעקב מיום 12.4.10 (פורסם בנבו).

6. לפיכך - הערעור מתקבל והחלטת בית משפט קמא מבטלת, ככל שהדבר נוגע לביטול הוצאות הגבייה והרשות תפעל לגבייתם.

כל טענה הנוגעת לשיעור ההוצאות או אפליית המשיבים בקביעת שיעורם - צריכה להיטען ולידון בבית המשפט האזרחי המוסמך.

7. עותק פסק הדין ישלח לצדדים בדואר רשום.

ניתן היום, ה' טבת תשע"ז, 03 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.